

Допълнителна информация

Във връзка със статията на Борис Митов и Полина Паунова в ЕИ Мадияпул:
„Електронната система във ВСС позволява проверка кой как е гласувал»

“Според специалисти обаче важното в случая е кой отговаря за контрола и рестартирането на централното устройство, което така или иначе приема данните за това кой как е гласувал на всеки от персоналните пултове, за да отчете крайните резултати. Защото очевидно тази информация се изтрива при ресетването”

Ресетването и рестартирането на системата се извършват автоматично в момента на обявяване на „край на гласуването“. Докато не се обяви „край на гласуването“, няма как да се видят резултатите от гласуването. В момента в който се обяви „край на гласуването“ резултатите от гласуването се визуализират на таблата, започва разпечатването им, а ресетването вече е направено.

В нито един момент от работата на системата, в нея не се **съхраняват** данни за това кой как е гласувал - нито в пултовете за гласуване, нито в централното устройство - те се натрупват в три общи буфера(регистъра) - „за“, „против“ и „въздържал се“, като впоследствие резултатите се извличат тези три буфера и съдържат единствено броя на гласувалите съответно „за“, „против“ и „въздържал се“.

Това са няколко от многото мерки залагнали при проектирането и производството на системата срещу манипулиране и извличане на данни.

„Репортер на Mediapool обаче достигна до друга информация, представяйки се за представител на фирма с колективен орган на управление от 13 души, която търси да закупи система за електронно гласуване. Условието бе резултатите от гласуването да подлежат на проверка, например след 2 месеца – включително и това кой как е гласувал.“

На 10.12.2012 в офиса на фирма ЕОС електроникс се е обадил дама, представила се е като клиент на име Румяна Кожухарова и е поискала оферта за система за гласуване. Госпожата е формулирала устно изискванията към системата, едно от които е резултатите от гласуването да могат да се съхраняват 2 месеца. Условие, **резултатите да подлежат на проверка, например след 2 месеца – включително и това кой как е гласувал**, не е поставяно. **Изисквания за таен вот и конфиденциалност при гласуването също не са поставени.**

На 11.12.2012 година на клиентката е представена оферта за доставка на безжична система за гласуване, производство на китайската фирма TAIDEN, която е включена към Персонален компютър и чрез специален софтуер който се инсталира на този компютър е предвидена възможност за разпечатване на **резултатите от гласуването на хартия чрез стандартен лазерен принтер и съхранението им**. Системата за гласуване на фирма TAIDEN е коренно различна от системата за таен вот използвана от ВСС и е крайно некоректно е да се прави паралел между двете системи. Системата на ВСС е разработена за таен вот с приоритетни изисквания за защитеност и затвореност при работа, докато системата на фирмата TAIDEN е публична, отворена, свързана към персонален компютър и е възможно още при гласуването да се наблюдава (и запише с камера, примерно, кой какъв бутон натиска и какъв вот дава).

“С памет толкова във времето не е правено, те са разпечатвани примерно на хартиен носител и се публикуват... Това беше системата във ВСС, те така изискваха, макар че е малко по-стара като хардуер, вече са доста по-нови системите”, обясни служителка на “ЕОС електроникс” пред Mediapool, мислейки, че разговаря с потенциалния клиент Красимира Кожухарова.

Попитана дали ако се ползва същата стара технология като във ВСС, системата би позволила да се провери дали "да кажем Петър Иванов е гласувал по еди какъв си начин", тя отвърна: "Да, лошото е, че протоколите, по които се правят тези разпечатки, вече почти не ги използват в електрониката."

Цитираните „отговори“ на моята колежка са извадени от контекста. Явно изразът: "Да, лошото е, че протоколите, по които се правят тези разпечатки, вече почти не ги използват в електрониката." не е на отговор на въпроса „ Може ли да се провери дали Петър Иванов е гласувал по еди какъв си начин?“.

Използвам случая още веднъж категорично да заявя, че е невъзможно в системата за гласуване, инстлирана във ВСС да се съхраняват данни кой как е гласувал, нито да се правят проверки за това в хода на гласуването, както и след приключването му.

"Всеки член на ВСС разполага с пулт за тайно гласуване, по който може да гласува "за", "против" и "въздържал се", така е конструиран пултът. Сигнал от всеки този пулт се трансформира към едно централно устройство криптиран, и ако има някаква електронна част, това е тази. И към таблото, което е същото като това, което е тук по средата между мониторите. И показва брой гласували колко "за", колко "против" и колко "въздържали се" и вие виждате резултата и тук, когато се провежда гласуване с тази система в залата горе – заседателната", обясни Соня Найденова на 4 декември пред медиите.

По думите ѝ въпросното разпечатващо устройство "буквално изглежда като касов апарат" и се използва след приключване на гласуването, за да разпечата на хартия резултатите, които след това да се съхраняват заедно с протокола от вота. Тя обаче спести информацията, че в това устройство постъпват и данни за това кой как е гласувал, които биват изтрети при рестартирането на системата преди следващото гласуване

Както вече беше обяснено по-горе, в устройството, с което се разпечатват резултатите **не постъпват данни за това кой как е гласувал**. Данни за това **от кой пулт как е гласувано не се регистрират, не се събират и не се пазят никъде**, в нито едно устройство нито по време на гласуването, нито след приключването му.

В заключение искам да кажа, че статията на журналиста Борис Митов и Полина Паунова е доста тенденциозна, а изводите в нея, че от системата може да се извлече информация кой как е гласувал, са напълно погрешни.

Относно искането на Красен Станчев и Борис Митов да получат електронна и монтажна схема и листинг с програмното осигуряване на.....

Софтуерът и хардуерът на специализираната система за конференции и таен вот, инсталирана във ВСС са интелектуална собственост на ЕОС електроникс. Искане за свободно предоставяне на такъв тип информация не е обосновано и е в разрез с нормалните търговски практики. Освен всичко друго, неразпространението на софтуера и хардуера на тази система са част от мерките за нейната пълна защитеност от външни намеси, манипулации на вота, проследяване на гласуването и висока надеждност при работа.

17.12.12

Божидар Божанов
ЕОС електроникс

